

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЛЕВЕН ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

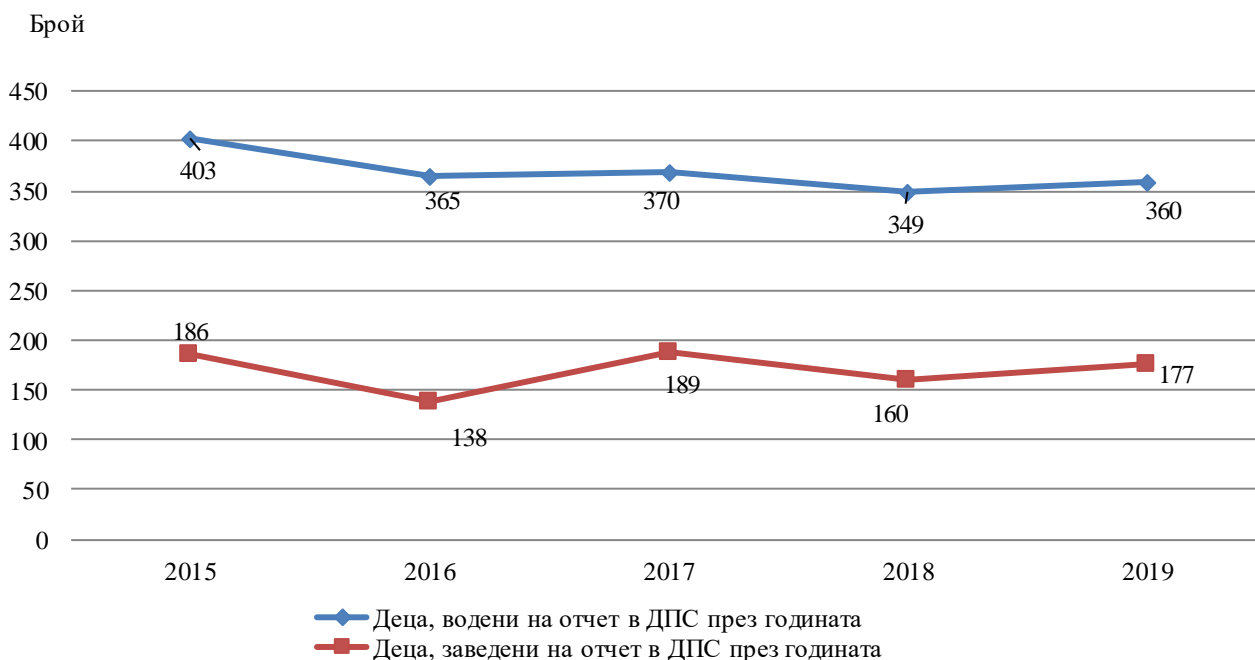
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2019 г. в област Плевен на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 360 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2018 г. (349) броят им се увеличава с 3.2% (фиг. 1).

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- 73.6% са непълнолетни, а 26.4% - малолетни;
- Момчета са 278 (77.2%), а момичета - 82, или 22.8%;
- Учащи са 192 малолетни и непълнолетни лица, или 53.3%;
- В криминогенна среда са живели 252 (70.0%) малолетни и непълнолетни.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни, водени и заведени на отчет в ДПС в област Плевен през периода 2015 - 2019 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

От отчет в ДПС са снети 95 малолетни и непълнолетни лица, или 26.4% от регистрираните в ДПС. От тях 51 лица (53.7%) са отпаднали поради поправка на поведението, 37 - поради навършване на 18 години (38.9%), а 7 лица (7.4%) - на други основания.

Броят на малолетните и непълнолетните, заведени на отчет в ДПС през 2019 г. в областта е 177, като момчетата са 140, а момичетата - 37. В сравнение с 2018 г. броят на новозаведените се увеличава със 17, или с 10.6%.

Противообществени прояви

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви в област Плевен през 2019 г. са 191. Малолетните и непълнолетните момичета са 58 (30.4%), а момчетата са 133 (69.6%).

В структурата на наблюдаваните противообществени прояви най-голям е броят и дялът на децата, преминали през ДПС за „бягство от вкъщи, от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип” - 47, или 24.6%. През 2018 г. те са били 38 лица с относителен дял 16.2%. Следва дялът на лицата, регистрирани за „повреждане на обществена и/или частна собственост“ - 22 лица (11.5%), за „употреба на психоактивни вещества“ - 21 лица (11.0%) и „проява на насилие и агресия“ - 18 лица (9.4%).

Извършени престъпления

През 2019 г. броят на малолетните и непълнолетните лица в област Плевен, преминали през ДПС за извършени престъпления е 184.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните. Извършители на кражби са 103 лица, или 56.0% от всички лица, преминали през 2019 г. в ДПС за извършени престъпления. Най-висок е дялът на малолетните и непълнолетните лица, извършители на взломни кражби - 31.1% (32 лица), и на кражби от домовете - 20.4% (21 лица).

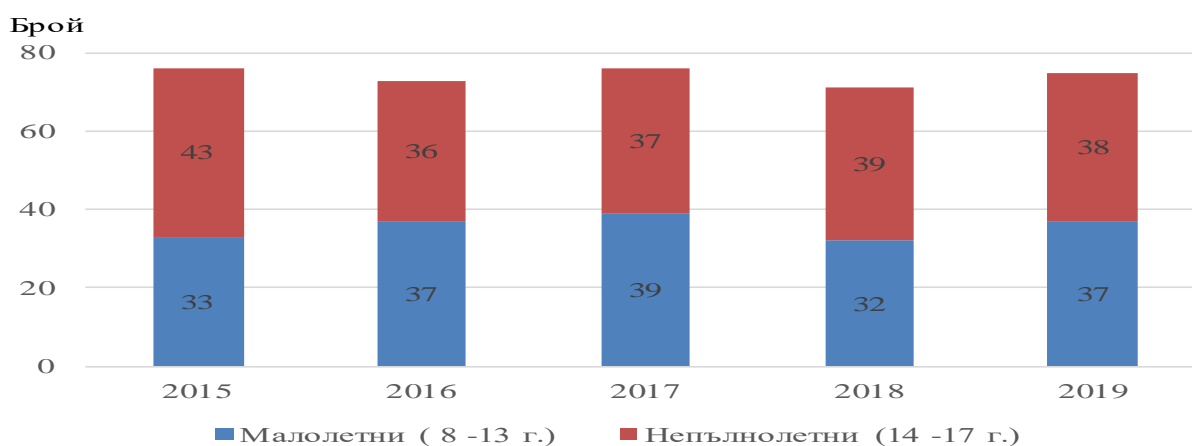
От общия брой на извършителите на престъпления 23 (12.5%) са регистрирани за унищожаване и повреждане на имущество, 22 лица (12.0%) - за грабежи, а 7 лица, или 3.8% - за престъпления свързани с наркотици.

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2019 г. в област Плевен са 75, от които 46, или 61.3% са момчета. Относителният дял на непълнолетните, пострадали от престъпления, е 50.7%, (38 лица), а на малолетните - 49.3% (37 лица).

И през 2019 г. най-голям е броят и относителният дял на лицата, пострадали от кражби на имущество: те са 34, от които момчетата са 26, а момичетата 8. Жертвите на грабежи са 8, а пострадалите от нанесени телесни повреди са 6 лица, 2 лица са жертви на блудство.

Фиг. 2. Структура на малолетните и непълнолетните, пострадали от престъпления в област Плевен през 2015 - 2019 година

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица

През 2019 г. местните комисии са образували 230 възпитателни дела и са наложили 330 възпитателни мерки по чл. 13, ал 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 244 лица за извършените от тях 262 общественоопасни деяния. Най-често са били налагани възпитателните мерки:

- „предупреждение“ – в 106 случая (32.1%);
- „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ – в 86 случая (26.1%);
- „задължаване да участва в консултации, обучения и програми“ – в 51 случая (15.5%);
- „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват“ – в 29 случая (8.8%).

Малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки в област Плевен през 2019 г. са 244. От тях:

- Малолетни са 88 (36.1%);
- Непълнолетни – 156 (63.9%);
- Момчета са 208 (85.2%), а момичета – 36 (14.8%);
- 54.5% от малолетните и непълнолетните, на които са наложени възпитателни мерки, са с начално или незавършено начално образование (133 лица).

От всички малолетни и непълнолетни с наложени възпитателни мерки с двамата родители са живеели 68.9%, само с единия родител – 23.4%, при роднини – 2.9%, а в специализирана институция или социална услуга от резидентен тип – 2.9%.

През 2019 г. са наложени 50 мерки по чл. 15, ал. 1 от ЗБППМН на родители или лица, които ги заместват. През 2019 г. обществените възпитатели са работили с 300 малолетни и непълнолетни. През консултативните кабинети в областта са преминали 938 лица.

Методологични бележки

Статистическите данни за противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са разработени на базата на годишни данни, получавани от местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави. На извършителите на противообществени прояви се налагат възпитателни мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в детските педагогически стаи през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват всички малолетни и непълнолетни, които са били ново заведени на отчет в ДПС през годината за извършени престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от ПД, ВУИ и СПИ.

В броя на преминалите през ДПС се включват всички малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Повече информация и данни за наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са достъпни в Информационна система „ИНФОСТАТ“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63) и на сайта на НСИ, раздел „Правосъдие и престъпност“ (<http://www.nsi.bg>).